

51 8

H.M. 9(1-4).

20/10 300.

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

264

By John Macdonald.

IUBILE NAN GAIDHEAL:

Fuasgladh an Fhearainn a reir a Bhiobuill.

Tha Maois agus na faidhean aca, eisdeadh iad riu-san. Mur eisd . . . cha mho a chreideas iad, ged eireadh neach o na marbhaibh.—Lucas xvi, 29-31.

Iarradh iad chum an lagha agus chum na fianuis: mar labhair iad a reir an fhocail so, 's ann a chionn nach 'eil solus anna—Isa. viii, 20. Mar so thubhairt an Tighearna; Seasaibh anns na roidibh agus faicibh, agus feoraichibh air son nan seana cheumanna, C'ait am bheil an t-slighe, agus gluaisibh innte; mar sin gheibh sibh fois do'r n-anamaibh.—Ier. vi, 16. Is iomlan lagh an Tighearn, ag iompachadh an anama; tha fianuis an Tighearna cinnteach, a' deanamh a' bhaoghalta glic. Tha reachdan an Tighearna ceart, a' deanamh a' chridhe aoibhneach; tha aithne an Tighearna glan a' soilleseachadh nan sul.—Sal. xix, 7, 8. Os ceann mo luchd-teagaisg uile tha mi a' tuigsinn; oir is iad do theisteis mo smuain-eachadh.—Sal. cxix, 99.

Is leis an Tighearna an talamh agus a làn.—Salm xxiv. 1. 'S leams' am fearann.—Lebh. xxv. 23. Is leis an Tighearna na nèamhan, eadhon na nèamhan; ach an talamh thug e do chloinn nan daoine.—Sal. cxv. 16. Oir mar so deir an Tighearn', a chruthaich na nèamhan; esan, eadhon Dia, a dhealbh an talamh agus a rinn e, esan a dhaingnich e: (cha do chruthaich e gu dhomhain e, dhealbh se e gu bhi air àiteachadh;) Is mise an Tighearn', agus cha-n'eil atharrach ann.—Is. xlv. 18.

Thubhairt Dia riu, siolaichibh agus fàsaibh lòn-mhor agus lòn-aiibh an talamh agus ceannsaichibh e, agus bitheadh uachdaranachd agaibh os cionn éisg na mara, agus os cionn eunlaidh nan speur, agus os cionn gach ni beò a ghluaiseas air an talamh. . . . Feuch thug mi dhuibh gach luibh a ghineas siol a tha air aghaidh na talmhain uile, agus gach craobh anns am bheil mios craoibhe a ghineas siol, dhuibhse bithidh e mar bhiadh.—Gen. i. 28. 29., ix. 1. 2. 3.

Bithidh mòran bidh ann an treabhadh nam bochd, ach bithidh neach ann a sgriosar a dhith breitheanais.—Gnath-fhocail xiii 23. Is còir do'n treabhaiche a shaoithricheas, air tùs comh-roinn fhaotainn do'n toradh.—2 Tim. ii. 6. Co a shuidhicheas fion-lios, agus nach ith d'a thoradh? no co a bheathaicheas treud, agus nach blais do bhainne an treud?—1 Cor. ix. 7.

Ann an rùn uile chinnich na talmhainn a bheannachadh ann an Abraham agus a shliochd, gheall Dia dhoibh so tìr Chanaain.—Gen. xii. 7., xiii. 15., xvi. 2-5.

Agus feuch sheas an Tighearna os a cheann, agus thubhairt e, Is mise an Tighearna, Dia Abraham t' athair, agus Dia Isaac: am fearann air am bheil thu do luidhe, bheir mise dhuit e agus do d' shliochd.

. . . Agus beannaichear annadsa uile theaghlaichean na talmhainn,

agus ann ad shliochd.—Gen. xxviii. 13. 14. Agus labhair Dia air an dòigh so, gu'm biodh a shliochd air chuart ann an dùthaich choigrich . . . ré ceithir cheud bliadhna.—Gnómh. vii. 6. Ach anns a' cheathramh linn thig iad an so air an ais. oir cha'n 'eil aingidheachd nan Amorach fathasd ionlan.—Gen. xv. 13. 16., Leth. xvi. 1-28.

Chaidh na ceithir cheud bliadhna so seachad, agus thàinig an t-àm anns an robh an shliochd so ri saibhachadh. Ach a thaobh na steidh fho-aiseach air an robh an sluagh mar chomunn ri bha air an suidheachadh. cha robh ni air fhàgail gu an gliocas féin. Bha a bheile ni a bu chòir a bhi deanta air aithneadh, agus gach mearachd air a chomharrachadh a mach dhoibh roimh làmh: mar a bha am fearann ri bhi air a roinn agus mar a bha gach teaghlach ri 'chuid a ghleidheadh.

B' iad sin iadsan a dh' àirmheadh do chloinn Israel, sè ceud mìle agus aon mhìle seachd deug agus deich ar fhichead. . . . Dhoibh sin roinnear am fearann mar cighreachd, a reir àireamh nan ainm. Do mhòran bheir thu ni's mò dh' cighreachd, agus do bheagan bheir thu ni's lugha dh' oighreachd: bheirear oighreachd féin do gach aon, a reir an àireamh. Gidheadh, roinnear am fearann le crannchur: a reir ainmeanna threubhan an aithriche gheibh iad an oighreachd.—Air. xxvi. 51-56.

Tha eachdraidh an t-suidheachaidh so air a sgrìobhadh gu cùramach, an Iosua xiv.-xix. Cha b' ann gun aobhar a ghabh Dia a leithid a chùram ag aithneadh agus a sgrìobhadh, ged nach 'eil tuath no tighearnan 's an dùthaich so a gabhail suim dheth ni's mo na ged nach robh aithne idir ann na nach robh feum riamh air. Air do 'n fhearann a bhi air a roinn mar a chi sinn, bha e feumail, ann an suilean an Tighearna, gu 'm bitheadh gach teaghlach air a chumail ann an seilbh. So ni air an aithne a leughadh, a dh' fhaicinn mar a dh' amhaire Dia a stigh air gach ni.—Air xxvii. 1-11.

Cha reicear am fearann gu bràth; oir 's leamsa am fearann; cir is coigrich agus luchd-cuairt sibhsè maille rium.—Lebh. xxv. 23.

Tha an aithne so agus a cheud aobhar air a son. a' bualadh aig stéidh an tigh-earnais fearainn a tha riaghladh na dùthcha so. Bha an tighearnas a dh' éirich a cogadh, làmhachas-làidir agus fòrneart cho dona 's a ruigeadh a leas a bhith; ach cha deachaidh an t-òle uile air na tighearnan gus an d' thàinig iad gu bhi 'n an luchd reic agus ceannach fearainn.

Ged nach robh am fearann ri bhi air a reic, bha dòigh anns am feudadh duine bochd dealachadh ri a sheilbh car ùine, na 'm biodh e 'n a éigin. So mar bha e:—

Ma dh' fhàs do bhràthair bochd agus gu 'n do reic e cuid d' a sheilbh, agus ma thig a h-aon air bith d' a dhillsibh g' a fhuasgladh; an sin fuasglaidh e an ni a reic a bhràthair. Agus mar 'eil aig an duine neach g' a fhuasgladh, an sin àireamhadh e bliadhnan a reiceadh, agus thugadh e air ais an ni a ta thairis do 'n duine ris an do reic se e, a chum 's gu 'm pill e dh' ionnsuidh a sheilbhe féin. Agus mur urrainn e sin a thoirt air ais da, an sin fanaidh an ni sin a reiceadh ann an làmhnan an neach a cheannaich e, gu bliadhna na Iubile: agus anns an Iubile théid e mach agus pillidh e chum a sheilbhe.—Lebh. xxv. 25-28.

A reir nan reachdan so cha b' urrainn do shluagh a bhi air an roinn, mar a

tha muinntir na dùthcha so—earrainn a' seallbhachadh cighreachd an mòra luach-mhor, agus earrainn lionmhor, gun mhir fearainn idir. Rann Dia an lagh a tha ag àithneadh cur air ais an fhearainn—mar gu m' b' ann a' toirt freagairt roimh làimh air ùrnuigh Aguir:—

Dà nì dh' iarr mi ort; na diùlt iad dhomh mu'm faigh mi bàs. Diomhanas agus breugan cuir fad uam; na toir dhomh bochdainn no beartas; beathaich mi le biadh a bhitheas iomchuidh air mo shon. Air eagal gu'm bi mi làn agus gu'n àicheadh mi thu, agus gu'n abair mi Co e an Tighearna? no gu'm bi mi bochd agus gu'n goid mi, agus gu'n toir mi ainm mo Dhé an diomhanas.—Gnàth. xxx. 7-9.

Cha-n' èil aindiadhachd air an t-saoghal a leth cho dona ris an tighearnas fearainn so againne; agus cha-n' iongantach ged a bhiodh earail air an earail againn o Dhia 'n a aghaidh. Ciod a th' ann ach gaol an airgid air tighin gu mendachd, agus a gabhail seilbh ann an cuid dhaoine eile gus am bheil an duine gabhail air seasamh ann an àite Dhé—ag ràdh “S leamsa am fearann.”

'S e gaol an airgid freunh gach uile.—1 Tim. vi. 10.

Mar so tha earail a' tachairt oirnn aig a h-uile ceum gu'r cumail as an ole. Am measg nan rabhaidhean a dh' fhàg Maois 'n a dèigh, thubhairt e:—

Cha-n' atharraich thu crìoch fearainn do chomhairsnaich a shuidhich na simisir a t-oighreachd a shealbhaich thu anns an fhearann a bheir an Tighearna do Dhia dhuit r'a shealbhadh.—Deut. xix. 14. Mallaichte gu'n robh esan a dh' atharraicheas crìoch fearainn a chomhairsnaich; agus their an siuagh uile, Amen.—Deut. xxvii. 17. Na h-atharraich an seann chomharra-criche a shuidhich t-aithriche.—Gnàth xxii. 28. Na h-atharraich an seann chomharra-criche; agus air aghaidh nan dilleachd-an na bris a steach.—Gnàth. xxiii. 10.

Agus tha na fàidhean a tighin an dèigh an luchd-lagha agus nan daoine geura, agus a' toirt sealladh dhuinn air na h-uile a tha an cois an aindiadhachd so.

Is truagh dhoibhsan a ta dealbh aingidheachd agus a' cur an gnìomh uile air an leabaichibh: an uair a shoillsicheas a' mhaduinn, tha iad 'g a dheanamh a chienn gu'm bheil e an comas an làimhe. Agus tha iad a sauntachadh mhachraichean agus 'g an glacadh le fèirneart, agus thigh-ean, agus tha iad 'g an toirt air falbh; mar sin tha iad a' sàrachadh duine mhèir agus 'oighreachd.—Mic. ii. 1. 2. Is an-aoibhin duibhse a ta cur tighe ri tigh, agus a cur achaidh ri achadh, gus nach bi àit ann, agus gu'n gabh sibh còmhnuidh air leth ann am meadhon na tire. . . . Gu deimhin bithidh iomadh tigh fàs, tighean mòra agus maiseach, gun neach a gabhail còmhnuidh anna.—Is v. 8. 10.

Tha laghan na dùthcha so, mar a tha Micah a toirt fainear, cha-n' e 'mhàin a' ceadachadh ach a toirt cùmhadh agus innleachdan dhoibhsan a tha dealbh aingidheachd air an leabaichean, a tha cur an uile is mo 's an dùthaich “ann an comas an làimhe.” Agus mu na tighean mòra, tha Isaiah mar gu'n robh e sgriobhadh eachdraidh Albainn roimh-laimh. Tha gabhaltaichean mòra chaidh a dheanamh suas do dh' fhearann nan croitearan an dèigh diùltadh na caoirich a bheathachadh, agus tha iad fèin agus tighean mòra nan coigreach a nis air làimhan nan uachdaran eucorach.

Agus a chòmhach an teagaisg so agus an rabhadh a tha againn air gach laimh, tha eachdraidh ag innseadh mar a thachair do Ahab rìgh Shamaria agus d'a bhean Iesebel, agus d'an slìochd, air son mar a rinn ead a thaobh fion-lios Naboit.

Agus thachair an déigh nan nithe sin gu'n robh fion-lios aig Nabot an t-Iesreeleach, làimh ri lùchairt Ahab rìgh Shamaria. Agus labhair Ahab ri Nabot, ag ràdh, Thoir dhomhsa t'fhion-lios, gu bhi agam 'na lios luibhean, a chionn gu bheil e fagus do m' thigh, agus bheir mise dhuitse air a shon fion-lios a's fearr na e; no ma's e a's taitniche leat, bheir mi dhuit a luach an airgid. Agus thubhairt Nabot ri Ahab, Nar leigeadh Dia dhomhsa, gu'n tugainn oigreachd m' aithriche dhuitsa. Agus thàinig Ahab d'a thigh dubhach agus feargach, air son an fhocail a labhair Nabot an t-Iesreeleach ris. . . . Ach thàinig Iesebel a bhean d'a ionnsuidh, agus thubhairt i ris. . . . Eirich, ith aran, agus, biodh do cridhe subhach: bheir mise dhuit fion-lios Naboit. Agus sgrìobh i litrichean ann an ainm Ahab, agus chuir i na litriche dh'ionnsuidh nan seanair, agus a dh'ionnsuidh nan uaislean a bha chòmhnuidh maille ri Nabot 'na bhaile. Agus sgrìobh i anns na litricheibh, ag ràdh, Gairmibh trasgadh, agus thugaibh air Nabot suidhean toiseach an t-sluaigh: Agus cuiribh dithis dhaoine, mic Bheliail, mu 'choinneamh, a thoirt fianuis 'na aghaidh, ag ràdh, Mhaslaich thu Dia agus an rìgh: an sin thugaibh a mach e, agus clachaibh e, a chum gu'm faigh e bàs. . . . Agus an uair a chual' Ahab gu'n robh Nabot marbh, dh'éirich Ahab a dhol sìos gu fion-lios Naboit an Iesreeilich, a ghabhail seilbh ann. Agus thàinig focal an Tighearna dh'ionnsuidh Eliah an Tisbithich, ag ràdh, Eirich, falbh sìos a choinneachadh Ahab rìgh Israeil, a tha ann an Samaria: feuch, tha e ann am fion-lios Naboit, d'an deachaidh e sìos a ghabhail seilbh ann. Agus labhair tu ris, ag ràdh, Mar so tha 'n Tighearn ag ràdh, An do mharbh thu, agus mar an ceudna an do ghabh thu seilbh? Agus labhair tu ris, ag ràdh, Mar so tha 'n Tighearn ag ràdh, Anns an àit anns an d'innich na madraidh fuil Naboit, imlichidh na madraidh t'fhuil sa, eadhon t'fhuil-sa. Agus thubhairt Ahab ri h-Eliah, An d'fhuair tha mi, O mo nàmhaid! Agus thubhairt esan, Fhuair mi thu: a chionn gu'n do reic thu thu féin a dheanamh uile ann an sùilbh an Tighearna. Feuch bheir mise oile ort, agus cuiridh mi as do d' shliochd, agus gearraidh mi air faibh e Ahab esan a ni uisge ri balla, agus esan a dhruidear a stigh, agus a dh'fhàgar ann an Israel. . . . Ithidh na madraidh Iesebel aig balla Iesreeil. Esan a gheibh bàs do Ahab anns a' bhaile ithidh na madraidh: agus esan a gheibh bàs anns a' mhachair ithidh eunlaith an athair.—I Rìgh xxi. 1-24.

Agus ged a bha tròcair aig Dia air Ahab a chionn gu'n do ghabh e aithreachas, agus ged do chum e air ais fhicarg ré ceithir bliadhna deug, thàinig a b-uile focal gu crìch mar a thubhairt am fàidh.

Agus an uair a thàinig Iehu gu Iesreeil, chuala Iesebel e; agus chuir

dath mu a sùilibh, agus sgeadaich i a ceann agus dh'amhairc i mach air uinneig. Agus an cair a bha lehu a teachd a stigh air a gheata, thubhairt i, An robh sith aig Simri, a mharbhadh a thighearn? . . . Agus thubhairt e, Tilgibh a nuas i. Agus thilg iadsan sìos i; agus chrathadh cuid d'a fuil air a bhalla, agus air na h-cachaibh, agus shaltair iad fo na cosaibh i. . . . Agus chaidh iad g'a h-adhlacadh, ach cha d'fhuair iad dìth ach an cloigeann, agus na cosan, agus basan a làmh. Agus phill iad, agus dh'innis iad da: agus thubhairt esan, Is e so focal an Tighearn, a labhair e le làimh 'òglaich Eliah an Tisbithich, ag ràdh, Ann an cuibhrionn Iesreil, ithidh na madraidh feoil Iesebeil: Agus bithidh closach Iesebeil mar aolach air aghaidh an fhearainn ann an cuibhrionn Iesreil, air chor as nach abair iad, Is i so Iesebel.—2 Rìgh ix. 30. 37.

Mar sin bhuail Jehu iadsan uile a mhair do thigh Ahaib ann an Iesreil, agus a dhaoine mòra uile, agus a luchd-dàimh, agus shagairt, agus nach d'fhàg e duine beò aige.—2 Rìgh x. 11.

So agaibh rìgh, ban-rìghinn, sagairt agus uaislean, gidheadh, chi sinn an Tighearna fosgladh a bheòil 'n an aghaidh, agus a leagail a làimhe orra gu trom. Agus gun teagamh, 's e an ceart leithidean so a tha deanamh an uile is modha a tha dol air aghaidh anns an dùthaich so. Cha do dhion am mòrachd no an saibheas iad o bhinn an Tighearna no bho lamh an thìr a chuireadh a dheanamh dioghaltas. Ach s'ann a tha mòran d' ar luchd teagaisg an diugh a sotal ris an dream so, agus ag innseadh dhuinn gu n còir dhuinn gabhail ris an oile a tha daoine mòra deanamh mar gu n b' e maith a bhiodh ann. 'S'ann a tha aobhar againne, deich uairean fichead a' s' mò na bha aig Eliah, ar beul fhosgladh agus ar guth a thogau gu h'ard an aghaidh nan uaislean agus nan riaghlairean, a tha saltair cuirp agus anama an t-sluaigh fo an casan.

A nis thachair na nithe so uile dhoibh-san mar eisempleiribh: agus sgiobhadh iad chum teagaisg duinne, air am bheil deireadh an domhain air teachd.—1 Cor. x. 11.

So mar a labhair a h-aon de na h-Absteil, a' teigeil fhaicinn nach robh sgàth no eagal air luchd-teagaisg an t-Soisgeil tabhairt ri eucoraich.

Imichibh a nis, a dhaoine saoi-bhir, deanaibh gu agus caoidh air son bhuir n-àmhghar a tha teachd cirbh. Tha bhuir saoi-bheas air truaill-eadh, agus bhuir n-eudach air itheadh leis an leomann. Tha bhuir n-èr agus bhuir n-airgiod air meirgeadh, agus bithidh am meirgean 'na fhianuis 'nur n-aghaidh, agus ithidh i bhuir feòil mar theine: thaig sibh ionmhas fa chomhair nan làithean deireannach. Feuch, tha tuasdal an luchd-oibre, a bhuain sìos bhuir n-achaidh, ni a chumadh uatha leibhse le feill, ag èigheach: agus tha glaothaich na muinntir a bhuain, air dol a stigh chum cluasa Tighearna nan sluagh. Chaith sibh bhuir beatha ann an sògh air thalamh, agus bha sibh mear; dh'altrum sibh bhuir cridheacha, mur ann an la a' mharbhadh.—Seumas v. 1. 5.

Cha'n e 'mhàin gu'n tug Dia dhuinn an seòladh agus na rabhaidh so, ach, leig e fhaicinn gu soilleir ciod e mar a ghabhadh nithean a chur ceart an dèigh

doibh dol ceàrr. Gu cinnteach cha deachaidh cùisean ann an Israel riamh mar astar mòr co fada ceàrr 's a tha iad air dol againne; ach chaidh iad cho fada 's gu 'n tug Dia dhuinn dealbh air an dòigh anns am feudar a h-uile ni air am bheil sinn a' gearan a leasachadh. Tha sinn a' gearan gu sònraichte gu 'n deachaidh am fearann a thug Dia do 'n t-sluagh a thoirt uatha, agus gu 'm bheil cighreachdan an tuath ann an Ìmhan nan uaislean. Chunnaic sinn cheana gur h-e an aon dòigh anns am feudadh duine ann an Israel dealachadh ri oighreachd aithriche, a toirt an geall do neach air son fhuasgladh ann an éiginn. Tha e air innseadh dhuinn gu 'n robh cuid de na daoine saibhir a' cumail air ais cuid nam bochd.

Agus bha gair mhòr aig an t-sluagh, agus aig am nnaibh, an aghaidh am bràithre nan Iudhach. Agus bha ann a thubhairt, Le ar mic agus ar nigheana tha sinne Ìomhor; agus gabhaidh sinn sìol air an son, chum gu'n ith sinn, agus gu'm bi sinn beò. Agus bha ann a thubhairt, Ar fearann, agus ar fion-liosan, agus ar tighean bheir sinn an geall, chum gu'm faigh sinn sìol anns a' ghorta. Agus bha ann a thubhairt, Ghabh sinn airgid an coingheall air son cìse an rìgh air ar fearann agus ar fion-liosaibh. Agus a nis mar fhèidil ar bràithre tha ar fèidil-ne, mar am mic-san ar mic-ne; ach feuch, tha sinn a' toirt thairis ar mac agus ar nigheana gu bhì 'nan tràillibh, agus tha cuid do'r nigheanaibh air an toirt thairis a cheana, agus gun chomas againn am fhuasgladh, an uair a ta ar fearann agus ar fion-liosan aig daoineibh eile. Agus bha fearg mhòr orm an uair a chuala mi an gair, agus na briathra sin. . . . Agus chuir mi comhchruinneachadh mòr 'nan aghaidh. Agus thubhairt mi riu, shaor sinne, a réir ar comais, ar bràithre na h-Iudhaich a reiceadh ris na cinnich, agus an reic sibhse mar an ceudna bhur bràithrean, agus an reicear iad ruinn féin? Agus bha iad 'nan tosd, agus cha d'fhuair iad nì air bith ri ràdh. Mar an ceudna thubhairt mi, Cha mhaith an nì a tha sibh a' deanamh: nach buineadh dhuibh gluasad ann an eagal ar Dé, air son maslaidh nan cinneach ar naimhde? Aisigibh dhoibh, guidheam oirbh, mar air an là 'n diugh, am fearann, am fion-liosan, an liosan-olaidh, agus an tighean; mar an ceudna cuid do'n t-sìol, do'n fhìon, agus do'n oladh, a tha sibh a' togail uatha. Agus thubhairt iadsan, Aisgidh sinn, agus cha'n iarr sinn uatha: mar sin nì sinn mar a ta thu 'g ràdh. An sin ghairm mi na sagairt, agus ghabh mi mionnan diubh gu'n deanadh iad a réir a' gheallaidh so: Mar an ceudna chrath mi m'uchd, agus thubhairt mi, Mar so crathadh Dia gach duine nach coimhlion an gealladh so, a mach as a thigh, agus a obair, eadhon mar so crathar a mach agus falmhaichear e. Agus thubhairt an coimthional uile, Amen, agus mhol iad an Tighearn. Agus rinn an sluagh a réir a' gheallaidh so.—Neh. v. 1. 13.

Bithidh feadhainn a gabhail an lethsgheul 's ag ràdh nach 'eil iad fo lagh Mhaois. Ach tha lagh an fhearainn a cheart cho soilleir, cho buan, cho làidir agus cho feumail ri lagh na Sibaid. Cha-n 'eil aon fhocal anns a' Bhìobull a thoirt gnèis do 'n lethsgheul so, no do 'n bharail gu'n deachaidh na riaghailtean aig Maois

mu 'n fhearann a chur air chùil. Tha sinn ni 's mò ann am feum orra an diugh na bha iad ri linn Nehemiah, agus mur 'eil iad mar fhiachamh oirnn, no mur 'eil iad againn g' ar seòladh, feumaidh gu 'm bheil feadhainn is fheàrr anns an Tiomnadh Nuadh. Ciod, mata, a tha againn fo 'n t-Soisgeul? Thàinig òganach measail aig an robh mòr shaibhreas, a dh' ionnsuidh Iosa, a foighneachd ciod a dheanadh e chum gu 'm faigheadh e a' bheatha mhaireannach.—Mata xix. 16-24. An deigh dha cuid de na h-àitheantan eile ainmeachadh agus freagairt fhreagarrach fhaighinn, thubhairt an Stanuighear mur gu 'n abradh e, So àithne eile:—

Imich reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdailh, agus gheibh thu ionmhas air nèamh; agus thig, agus lean mise.

A réir na h-àithne so, cha robh e dlìgheach do dhuine fo 'n t-Soisgeul a bhi sealbhachadh cìghreachd mhòr, ni s mò no bha e fo 'n lagh ag Maois. Ann an àite lagh Mhàis a bhi air a chur air chùil 's ann a tha aobhar ni 's cudthromaiche na chualt sinn riamh roimhe air son a chur an geill. Cha 't thubhairt Maois riamh ri duine saibhir ni cho cruaidh ris a so:—

Gu fìrinneach tha mi ag ràdh ribh, gu bheil e cruaidh air duine saibhir dol a steach do rìoghachd nèimh. Agus a rìs tha mi ag ràdh ribh, Gur usadh do chàmhail dol troimh chrò snàthaid, na do dhuine saibhir dol a steach do rìoghachd Dhé.—Lucas xviii. 22-25.

Agus nach e ni air leth a bha 'n so, feuda: fhaicinn ann an Gniomharan nan Abstol, far am bheil e air innseadh nach robh neach uireasbhuidheach a measg na ghéill do 'n t-Soisgeul, a chionn gu 'n do reic na daoine saibhir an cuid seilbhe agus gu 'n do roinneadh an luach a réir mar a bha feum aig na bràithribh.

Agus bhunaich iad gu seasmhach ann an teagasg nan abstol, agus ann an co-chomunn, agus ann am briseadh arain, agus ann an ùrnuighibh. Agus thàinig eagal air gach anam: agus rinneadh mòran de mhìorbhuilb agus do chomharaibh leis na h-abstolaibh. Agus bha iadsan uile a chreid ann an aon aith, agus bha na h-uile nithe aca coitichionn: Agus reic iad an seilbh agus an maoin, agus roinn iad air na h-uile iad, a réir mar a bha feum gach neach.—Gnicmh ii. 42, 45.

Agus bha aig a' chuideachd a chreid an chridhe, agus aon anam: agus ni mò a thubhairt neach air bith dhiubh, gu'm bu leis fein aon ni a shealbhaich e; ach bha na h-uile nithe coitichionn aca. Agus le mòr-chumhachd thug na h-abstol fianuis air aiseirigh an Tighearna Iosa: agus bha mòr-ghràs orra uile. Agus ni mo a bha an neach uireasbhuidheach 'nam measg, oir a mhead as a bha 'nan sealbhadairibh fearainn, no thigean, air dhoibh an reiceadh, thug iad luach nan nithe a chaidh reiceadh leo, agus chuir iad aig cosaibh nan abstol e: agus roinneadh e air gach neach a réir 'fheuma. Agus air do fhearann a bhi aig Ioses. . . . reic se e, agus thug e'n t-airgid, agus chuir e aig cosaibh nan abstol e.—Gnicmh iv. 32-37.

Leis na bheil do sholas againn e nèamh air an ni so, 's urrainn duinn a ràdh gu 'n sealbhaich an sluagh an cuid fearainn fathast mar is còir. Tha an fàidh ag ràdh:—

Agus togaidh iad tighean, agus gabhaidh iad còmhnuidh anna; agus

suidhichidh iad fion-ìosan, agus ithidh iad d'an toradh. Cha dean iadsan togail, agus neach eile àiteachadh; cha dean iadsan suidheachadh, agus neach eile itheadh; oir mar làithean craoibhe bithidh làithean me shluaigh-sa; agus mealaidh mo mhuinntir thaghta rè ùin' fhada obair an làmha féin. Cha saothraich iad gu diomhain, ni mò ghineas iad sliochd chum dragha; oir is iad siol dhaoine beannaichte an Tighearn, agus an sliochd maille riu.—Is. lxx. 21-23.

Nis cha ruigear a leas a ràdh ach mar thubhairteadh ri Ester an uair a bha a uchd-dùthcha ann an cunnart bàis, agus gun fhios ciod a bha ise 'dol a dheanamh ann an tigh an rìgh.

Na smuainich agad féin gu'n téid thu as ann an tigh an rìgh nì's mò na na h-Iudhaich uile: Oir ma bhitheas tusa gu tur a'd' thosd san àm so, thig lasachadh agus saorsa do na h-Iudhaich o àit eile; ach sgriosar thusa agus tigh t'athar: agus cò aig am bheil fios nach ann air son a leithid so do àm a thàinig thu do'n rìoghachd? Es. iv. 13. 14.

Ceart mar a bha cothrom sònraichte aig Ester, tha e air a thoirt an diugh do na Gàidheil, os cionn dhaoine an t-saoghail uile, cothrom air lasachadh agus saorsa thoirt a mach dhoibh féin agus do mhuinntir na rìoghachd gu léir. A thaobh na Gàidhlig; a thaobh eachdraidh na Gàidhealtachd; agus, gu sònraichte, 'thaobh an aidmheil agus an earbs as a Bhiobull, tha iad, ann an tomhas air leith, comasach agus air an gairm gus an obair so a ghabhail os làimh agus a chrìochnachadh. Cha-n e so a mha'n, ach le iad a thighinn a mach leis an neart bheò so anns a' Ghàidhealtachd, far nach 'eil sa'bhreas, agus iad a dh'fhuasgladh ceisd an fhearainn le teagasg a' Bhiobuill, bithidh iad a' toirt dearbhadh as ùr do'n t-saoghal air tairbheachd na diadhachd anns a' bheatha ta làthair. Agus an robh nì riamh co cliùiteach dhoibh féin ris gu'm biodh iad air an t-saorsa se a thoirt a mach, agus anns an iomairt, gu'm bitheadh e air a dheanamh soilleir anns na h-annan dorcha so, gu'm bheil diadhachd tarbhach chum nan uile nithe, aig am bheil gealladh na beatha a ta làthair agus a chum teachd?—1 Tim. iv. 8.

Agus an déigh na dhòirt na Gàidheil do dh'fhuil dhaoine nach d' rinn uiread agus bagairt orra riamh, bhitheadh e feumail gu 'n tugadh iad a mach a bhuaidh neo-fhuilteach so nis, le claidheamh an spioraid féin, glan o nèimh!

Cluinnidh sibh a rithisd o 'n

ARD-ALBANNACH.

IN HAND.

SKETCHES IN THE SCOTTISH HIGHLANDS,

Showing the condition of the people under landlords and factors, being notes in advance of the Royal Commission's Report in the Case of the Crofters.

1883.

By JOHN MURDOCH.

